

ΠΜΣ Φιλοσοφία και Διοίκηση

Μάθημα

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ & ΗΘΙΚΗ ΤΩΝ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ

Πέμπτη Ημέρα: Αρετή & Πράξη

Δρ. Σεραφείμ Βολιώτης

Φεβρουάριος – Μάιος 2024

philman@philosophy.uoa.gr

Α.Ε. ΔΩΡΟΔΟΚΕΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟ

- **Διαφθορά**
 - Υπουργού?
 - ΑΕ?
- **Παρανομία**
 - Υπουργού?
 - ΑΕ?
- **Κακό**
 - Υπουργού?
 - ΑΕ?
 - **ISCT και κανόνες περιοχής;**
- **Ανταγωνισμός**
 - αν δεν το κάνω θα χάσω τη δουλειά
 - έχω εξαιρετικό προϊόν

ΠΑΡΑΝΟΜΙΑ: έγκλημα

- **Δωσιδικία & Παγκοσμιοποίηση**
 - τοπικοί νόμοι
 - επέκταση: π.χ. US Bribery Law
- **Εγκλήματα εντός εταιρειών, π.χ.**
 - κλοπή – υπεξαίρεση – απιστία - απάτη
 - εσωτερική πληροφόρηση
 - παρενόχληση
- **Εγκλήματα εταιρειών (?)**
 - Περιβάλλον: μόλυνση ...
 - Κοινωνικά - Οικονομικά
 - πληροφόρηση κοινού
 - τραπεζικές & χρηματοοικονομικές πράξεις
 - παραγωγή: ελαττωματικά προϊόντα
 - Οργανωμένο έγκλημα: παράνομος **σκοπός**
 - Mafia
 - Διακίνηση (ανθρώπων – γυναικών – παιδιών)
 - Ναρκωτικά
 - Τρομοκρατία

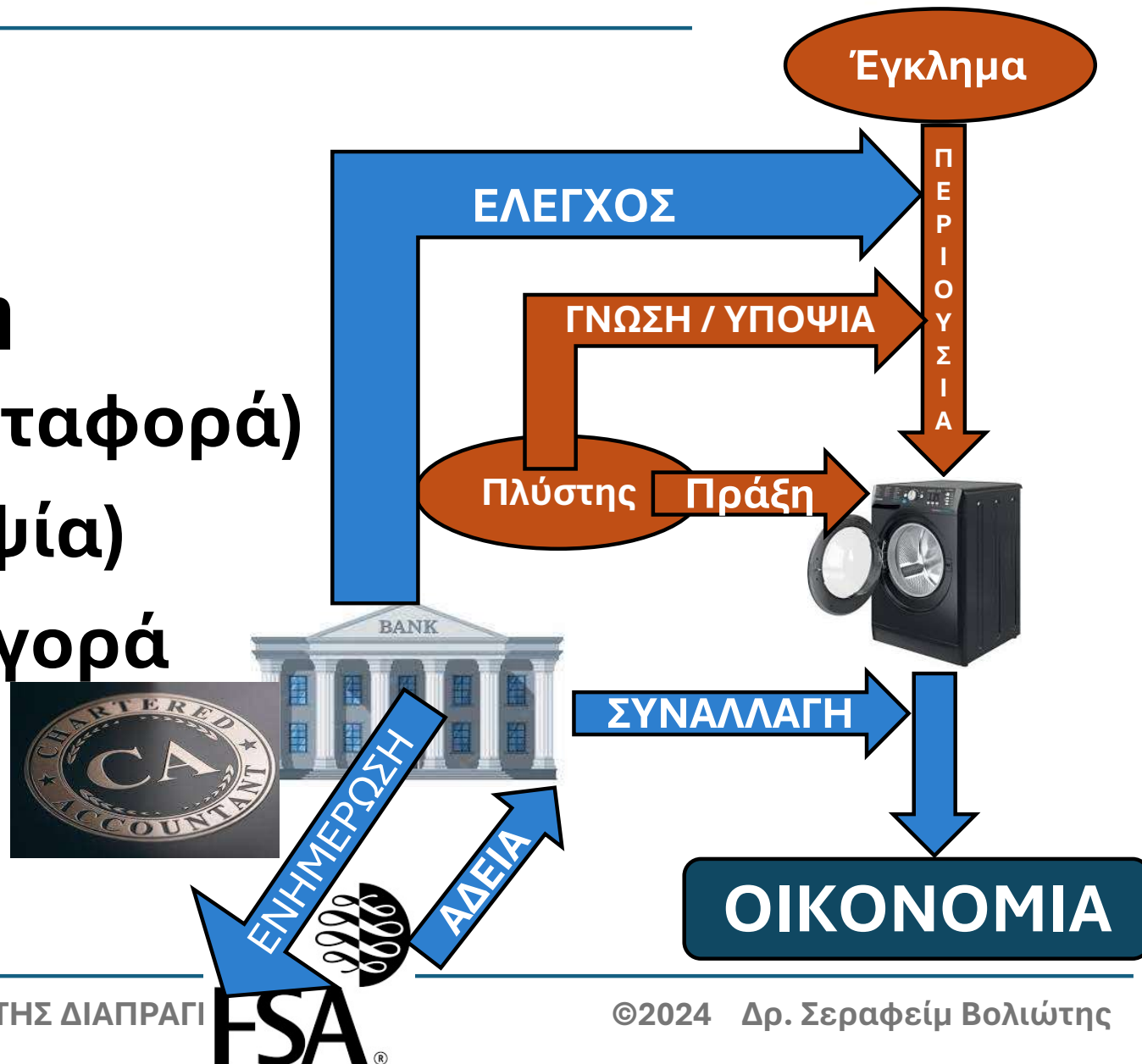
ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΠΙΣΤΗ

- **προς οργανισμό: κατάχρηση εμπιστοσύνης**
 - υπεξαίρεση εταιρικής περιουσίας
 - σύγκρουση συμφερόντων
 - ανταγωνισμός
 - συμβόλαια με εταιρεία
 - εμπιστευτικότητα και εταιρικά 'μυστικά'
- **προς μετόχους μειοψηφίας: προστασία**
 - γνωστοποίηση
 - διαδικασία & δικαίωμα ακρόασης σε Γ.Σ.
- **προς κοινωνία**
 - κοινωνική ασφάλιση
 - φορολογία - τελωνειακά
 - εμπορικές υποχρεώσεις & ανταγωνισμός

ΞΕΠΛΥΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

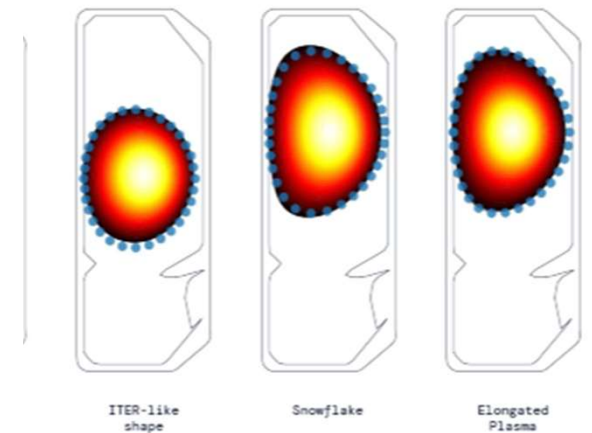
- Έσοδα
- Έγκλημα
- Νομιμοποίηση
- Πράξη (e.g. μεταφορά)
- Γνώση (ή υποψία)
- Ρυθμισμένη Αγορά

ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

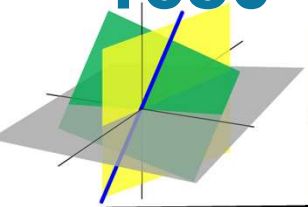
- **ChatGPT: παγκόσμια επίγνωση**
 - γλωσσικό **μοντέλο** (όχι γλώσσα)
 - **αίσθηση** νοημοσύνης
 - **φαινομενικά** μαγικό
- **Πιο σημαντικά**
 - AlphaZero
 - AlphaGo
 - AlphaFold
 - Fusion ...

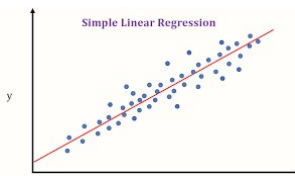

T.N. ΙΣΤΟΡΙΑ

1650

1800

1950

Dartmouth Conference: The Founding Fathers of AI

John McCarthy

Marvin Minsky

Claude Shannon

Ray Solomonoff

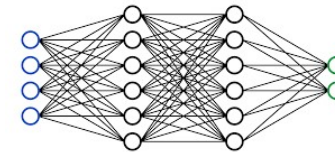
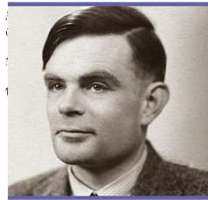
Alan Newell

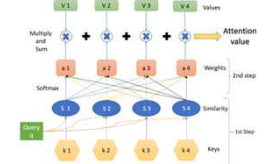
Herbert Simon

Arthur Samuel

2020

- **Dartmouth conference (1956)**

- ... on the conjecture that every feature of intelligence **can be so precisely described** that a machine can be made to **simulate** it ...

- **Τι δεν είναι η Τεχνητή Νοημοσύνη**

- νοημοσύνη
- παντοδύναμη
- ον με συνείδηση & βούληση
 - δεν έχει δικαιώματα
 - δεν έχει ευθύνες

- **Νέα μορφή επίδρασης (agency)**

ΗΘΙΚΗ ΤΗΣ Τ.Ν.

1650-1800

1950

2020

• Εφαρμογές της Τ.Ν.

- Επιλέγουμε στόχο (βελτιστοποίηση)
- Επιλέγουμε εργαλείο Τ.Ν. και παραμέτρους

• Ανθρώπινη συμμετοχή απαραίτητη

- καθοδήγηση
- αφαιρετικό : μοντελοποίηση κατάστασης
- φαντασία: μοντελοποίηση περιορισμών
- νόημα: σκοπός στη λειτουργικότητα
- καλό: πέραν του ιδίου οφέλους

ΗΓΕΣΙΑ

ΗΘΙΚΗ

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ Τ.Ν. (1)

A father and his son were involved in a car accident. The father died and the son was taken to hospital for surgery. However, the surgeon declined to operate because in his words: "this is my son". Is this scenario possible?

- **ChatGPT:**

Yes, this scenario is possible, and the explanation lies in the fact that the surgeon is the boy's mother. The statement "this is my son" might initially lead one to assume that the surgeon is male. However, it's important to recognize that the surgeon could also be the boy's mother.

In many cultures and societies, there is still a prevalent assumption that surgeons are typically male. This assumption can lead to confusion when considering scenarios like this one. It highlights the importance of recognizing and challenging gender stereotypes and biases, both in everyday life and in professional settings like medicine.

So, yes, this scenario is possible, and it serves as a reminder to question assumptions and consider alternative possibilities, including the presence of female surgeons.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ Τ.Ν. (2)

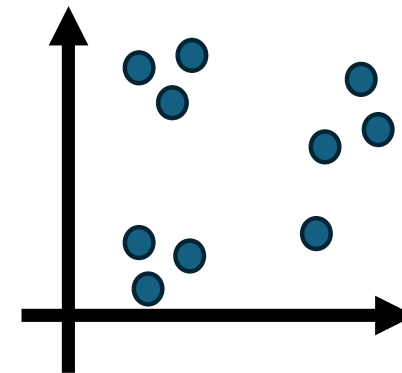
• γλωσσικά μοντέλα

- από τα δεδομένα του internet
- η επόμενη πιθανή λέξη ...

• μηχανική μάθηση

- εποπτευόμενη
 - **υφιστάμενα** inputs/outputs
 - **βέλτιστη** συνάρτηση για υφιστάμενα
 - πρόβλεψη: νέα inputs \rightarrow νέα outputs
- μη-εποπτευόμενη (π.χ.: ομαδοποίηση)
 - **υφιστάμενα** inputs και χαρακτηριστικά τους
 - **βέλτιστη** ομαδοποίηση βάσει **ομοιότητας** \rightarrow outputs
- ενισχυτική: μάθηση από εμπειρία...
 - επίδραση στο περιβάλλον
 - **επιβράβευση** (ή μη)
 - Asimov's laws & συνείδηση...

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ

• Αυτοματοποίηση & Κωδικοποίηση

- πολυπλοκότητα
- ιδιαίτερες συνθήκες
- απλοποίηση

• Γενίκευση

- θεωρία: γενική
- πράξη: ειδική

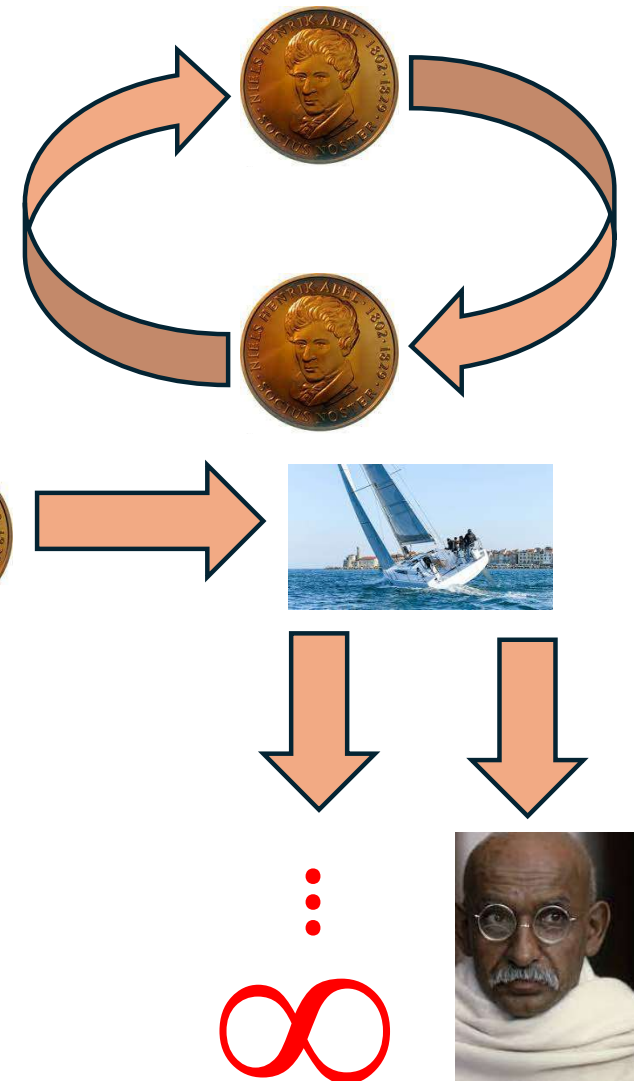
• Φρόνηση: πρακτική σοφία

ΗΘΙΚΑ ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΑ Α ΙΙ: ΥΠΕΡΤΑΤΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Αν λοιπόν πράγματι υπάρχει κάποιο **τέλος** σε όλες τις πράξεις μας, ένα τέλος που το θέλουμε γι' **αυτό το ίδιο** και όλα τα άλλα για χάρη του, και αν δεν επιδιώκουμε το καθετί για χάρη κάποιου άλλου πράγματος (γιατί τότε **θα φτάναμε, βέβαια, στο άπειρο**, με αποτέλεσμα η επιθυμία και η προσπάθειά μας να είναι **κενή περιεχομένου και μάταιη**), είναι φανερό ότι αυτό το τέλος είναι το αγαθό, και μάλιστα το **υπέρτατο αγαθό**.

ΗΘΙΚΑ ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΑ Α IV-V: ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑ?

1. Πλούτος: **όχι** γιατί είναι μέσο.
2. Ηδονή - απόλαυση: **όχι** γιατί είναι για κτήνη (ζώα).
3. Τιμή: **όχι** γιατί προσδιορίζεται από άλλους ανεξαρτήτως της κατάστασης του ατόμου.

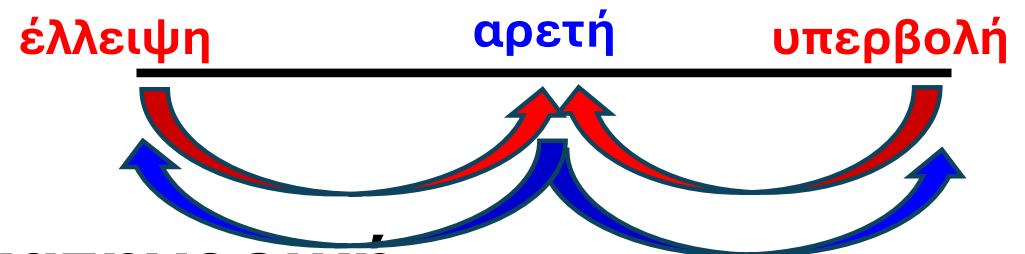
ΑΡΕΤΗ

- **Ενάρετη πράξη** βάσει χαρακτήρα (προδιάθεσης)
 - αυτοπραγμάτωση: εσωτερικός σκοπός **εγγενώς καλός**
 - ενάρετος βίος → αυτοπραγμάτωση → ευδαιμονία
 - πάθος/ηδονή → ευφορία
- **Αρετή**
 - άριστο στοιχείο **χαρακτήρα** (όχι περιστασιακό)
 - παράδειγμα: ειλικρίνεια, συμπόνοια, θάρρος, γενναιότητα
- **Αριστοτελική μεσότητα**
 - αρετή: μέσος μεταξύ υπερβολής και έλλειψης
 - φρόνηση: επίτευξη μεσότητας
 - καλός χαρακτήρας στην πράξη
 - κατάλληλη αντίδραση, χρόνος, αποδέκτης ...

ΜΕΣΟΣ

ΠΕΔΙΟ	ΕΛΛΕΙΨΗ	ΑΡΕΤΗ	ΥΠΕΡΒΟΛΗ
ΦΟΒΟΣ	Ριψοκίνδυνος	Γενναίος	Δειλός
ΠΑΡΟΧΗ	Τσιγκούνης	Γενναιόδωρος	Σπάταλος
ΤΙΜΗ	Ταπεινός	Περήφανος	Ματαιόδοξος
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	Μετριόφρων	Ειλικρινής	Κομπαστικός

- αριθμητική κλίμακα v. κατηγορική
- συμμετρία: ίση απόσταση από άκρα
- λογική: αρετή ορίζει φαυλότητα ή αντίστροφα

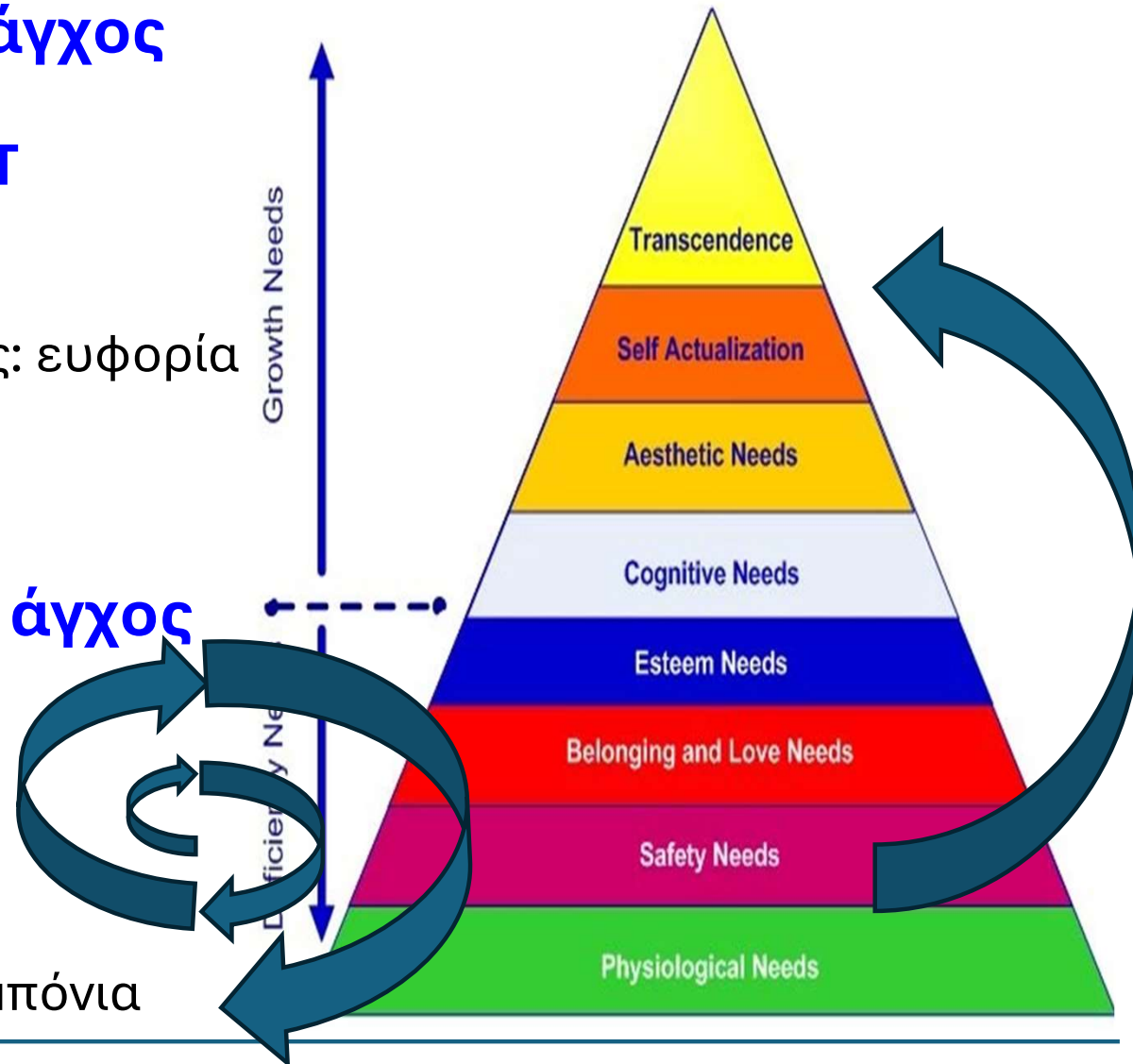
ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑ & ΑΡΕΤΗ = ΚΑΛΟ?

• Έλλειψης: **οντολογικό άγχος**

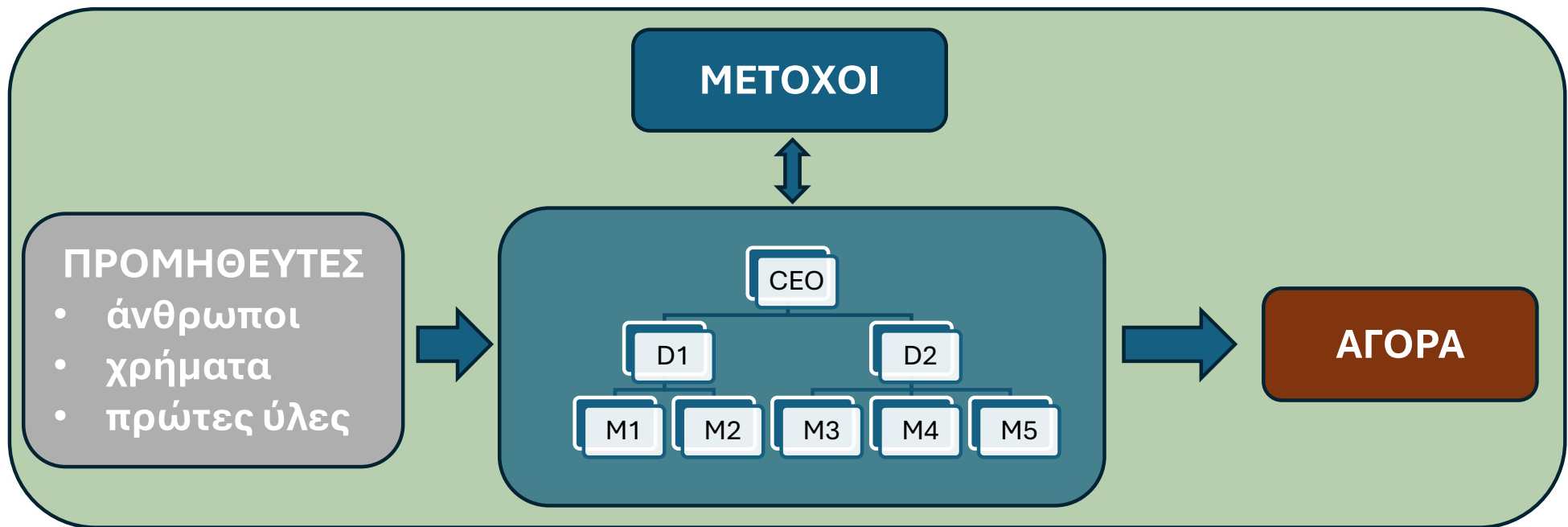
- εγωκεντρικές
- επιβίωση/ασφάλεια: $< T$
- **needs $> T$**
 - μέσα \rightarrow σκοπός
 - κέντρα επιβράβευσης: ευφορία
 - ναρκισσισμός
 - εθισμός – κλιμάκωση
 - εξάρτηση

• Ανάπτυξης: **υπαρξιακό άγχος**

- χωρίς όριο
 - σκοπός
 - αυτοπραγμάτωση
 - ροή (flow)
- **εξωστρεφείς \rightarrow καλό**
 - Γνώση, Ομορφιά, Συμπόνια

ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

- Διοίκηση & Υπάλληλοι: ανθρώπινες ανάγκες...
- Μέτοχοι: προσωπικές v. κεφαλαιουχικές (διασπορά)
- Προμηθευτές – πελάτες
- Κοινωνία - περιβάλλον

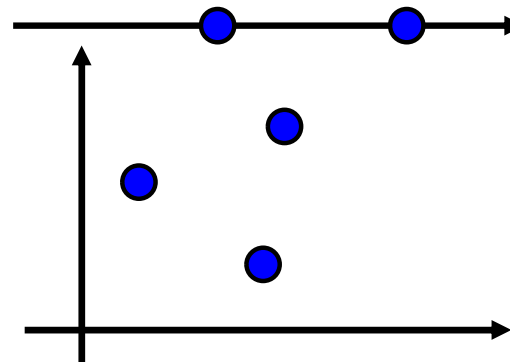
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

- **Ανθρωπισμός: άνθρωπος στο κέντρο**
 - ανθρώπινα δικαιώματα
 - άνθρωπος ως σκοπός όχι μέσο: Καντ
 - ανθρώπινη ευδαιμονία: Αριστοτέλης/Σωκράτης
- **Ανθρωπιστική Διοίκηση**
 - οργανισμός σύνολο ανθρώπων → κοινό καλό
 - οικονομικό αποτέλεσμα υπηρετεί κοινό καλό
- **Κοινό καλό**
 - τι είναι;
 - για ποιόν; (stakeholders)
- **Ποσοτικοποίηση – Μέτρηση; (π.χ. χρήματα-ομορφιά)**
 - μονοδιάστατη (άνθρωπος)
 - ιεράρχηση: δυνατή? – επιθυμητή?

ΠΡΟΤΙΜΗΣΗ & ΕΠΙΛΟΓΗ

- **Εξελικτικά μονοδιάστατη**
 - ισχυρότερος/πλουσιότερος
 - επιθυμητή/γόνιμη
- **Σύγχρονη εποχή**
 - περισσότερες διστάσεις
 - ποικιλομορφία
- **Εστίαση σε ένα χαρακτηριστικό**
 - επιλογή
 - ιεράρχηση
 - κοινωνική διαστρωμάτωση: *X is worth \$10m*
- **Κόστος: απώλεια σημαντικής πληροφορίας**
- **Μία διάσταση**
- **Δύο διαστάσεις**
 - φυσική μερική διάταξη
 - λεξικογραφική
 - σταθμισμένος μέσος

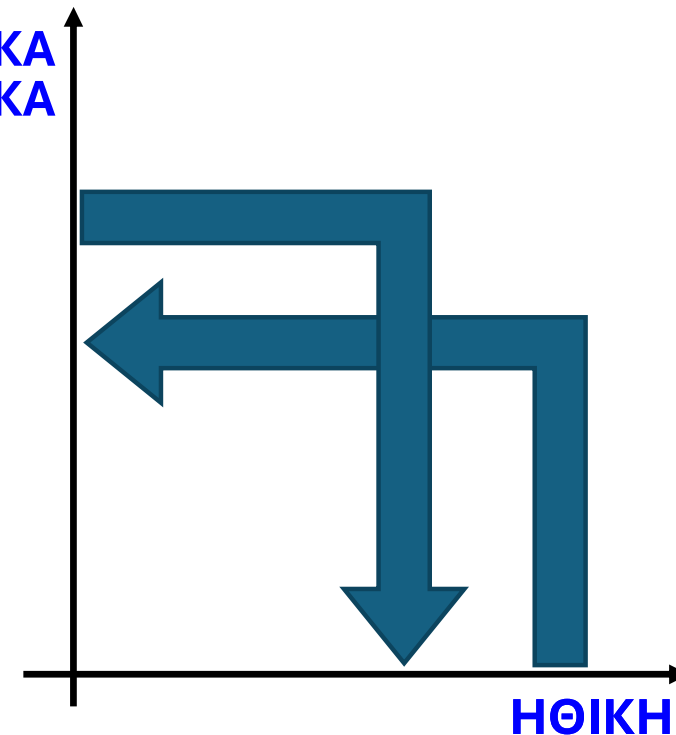

SEPERATION THESIS

- **Οικονομικά μόνο**
 - 1-D βελτιστοποίηση
- **Οικονομικά πρώτα Ηθική ακολουθεί**
 - 2-D λεξικογραφική
- **Οικονομικά και Ηθική ως περιορισμός**
 - 1-D βελτιστοποίηση
- **Ηθική και Οικονομικά ως περιορισμός**
 - 1-D βελτιστοποίηση
- **Ηθική πρώτα και Οικονομικά ακολουθούν**
 - 2-D λεξικογραφική
- **Ηθική μόνο**
 - 1-D βελτιστοποίηση
- **Πρόβλημα μέτρησης**
 - όχι σταθμισμένοι μέσοι όροι

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

- **Ηθικό κλίμα**
 - ρητά ή άρρητα θέσμια/κανόνες
 - αυθεντικότητα
- **Διοίκηση - Ηγεσία**
 - οριοθετεί
 - παρακινεί
 - καθοδηγεί
 - υπηρετεί: servant leadership
- **Ήδη επιχειρήσεων**
 - κερδοσκοπικές
 - μη κερδοσκοπικές
 - κοινωνικές επιχειρήσεις
 - φιланθρωπικές
 - ΜΚΟ
 - εγκληματικές οργανώσεις

ΚΑΛΗ ΜΕΛΕΤΗ!